

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Veturinih h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 linij, 2-krat po 10 linij, 3-krat po 8 linij. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Madžari in Slovani leta 1848—1849. in zdaj.

„Oj Slovani, vi sluge narodov!“

Ta mongolski, madžarski narod, ki je v svoji divjosti pred tisoč let (8961.) priložil iz Azije v Evropo in to na vabilo nemškega cesarja Albrehta, v pomoč proti sovražnim Slovanom, se je zaril kakor klin med slovanski rod, ter ga razdelil v jugo- in severne Slovane. Akoravno se je pa po sv. Štefanu, njih prvem krščanskem kralju, poblašil, sprejemši krščansko vero, vendar se mongolske divje navedi tudi s krščansko omiko ni otrešel, marveč ista gleda iz njega povsod, zlasti v političnem delovanju proti ostalim narodnostim na Ogerskem. Imajo svojo ustavo, so že od l. 1830—48. skušali pod krinko iste uvesti madžarsko enotno državno idejo med nemadžarske narodnosti, t. j. uradni državni madžarski jezik naj se vpelje povsod, tudi v trojedini kraljevini. Toda hrvaški narod je s svojim nepozabnim banom grofom Jos. Jelačićem proti temu nasilstvu protestoval v razglasu z dne 31. julija l. 1848. Vendar pa se je tudi sam ban podal k pogajanju z Madžari v Budimpešto, da bi se če le moroče preprečila vojna med nasilnimi Madžari in pohlevnimi Hrvati, ki so se opirali na svoje dobro državno pravo, vsled katerega so tudi po pragmatični sankciji z Madžari enakopravni po prislovcu: „Regnum regno non praeferit leges“ (država drugi državi ne daje postav). Pa vsa zgovornost plemetega bana je bila pri trdovratnem Kosutu zaman. Ta je rekel banu pri slovesu: „Torej se bode naš preprič odločil z orožjem ob Dravi“. A ban mu je zavrnil: „Ne ob Dravi, ampak na Donavi se bo isti odločil“.

Tedaj se je pokazala hrvaška požrtovalnost za domovino. Vse je prinašalo velike žrtve v denaru in drugih vrednostih na altar domovine, tako, da je mogel ban že s 1. septembrom l. 1848. z 40.000 možmi graničarjev prekoračiti mejno reko Dovo ter prodirati v srce madžarskega, kjer se je združil z ostalimi četami rusko pomočjo pod Paskievičem, ki so skupno po hudih in krvavih bojih stali proti madžarsko nasilstvu. Predaja se je vršila dne 12. avgusta l. 1849. pri Vilagosu, kjer je pred ruskim poveljnikom Paskievičem s pridrevkom „Erivanski“ (ker je preje vzel Turkom trdnjavo Erivan v Mali Aziji).

LISTEK.

Hartmanov oratorij.

Mnogi so že je bila pozornost olikanih pevcev obrnjena na P. Hartmana in njegov oratorij „Sv. Frančišek“. Lani je „Slovenec“ prinašal znanje o tem delu, letos pa menda ni lista na Slovenskem, ki bi ne bil pisal o tem več ali manj.

Kdor bi si sodbo o tem delu postavil samo iz tega, kar se je pisalo — potem bi pregledoval delo samo — in zadnje bi še poslušal dobro proizvajanje, bi uvidel, da je bila prva sodba najbrže nenatančna, in ako ni vajen moderne glasbe — tudi druga.

Vsled časnikarskih poročil si bo bralec predstavljal skladbo prepričljivo, in vendar uporablja skladatelj vse moderne pripomočke, v kolikor se strinjajo z namenom in vtisom besedila. Rabi po-

Madžari so bili vselej prekanjeni. Tako tudi v svoji uporni vojni leta 1848—49. Uporna ogerska vlada, da bi ljudstvo slepila, je dala razglasiti, da se bojuje za pravo, za svojega kralja (cesarja) Ferdinanda, češ, da je bil strankarsko odstavljen, ter da se ni sam prostovoljno odpovedal prestolu in ogerski kroni. Zato je tudi skoraj vse madžarsko vojaštvo potegnilo s Košutom in se bojevalo za uporno ogersko vlado, tudi po razglasenju ogerske republike (14. avgusta 1848). Vendar in v kljub tolikim skušnjam se ni Madžarom še izbistril um v tem oziru in se jim menda tudi nikdar ne bode, razun le s silo, če namreč pride jači nadenj. Madžari, katerim je razupiti grof Beust povrnil (l. 1867.) njih ustavo, v katere okvirju pa nimajo življenjskega obstoja ostale neogerske narodnosti: Slovaki, Rusini, Srbi, Hrvatje, Rumuni, celo Nemci ne, spadajo k tistim ljudem, ki se ničesar ne naučijo in ničesar ne pozabijo. Oni so zdaj ravno takšni, kakor so bili l. 1848—49., le da imajo zdaj bolj prosto roko zatirati vse ostale narodnosti, ki naj se prej pomažarijo v svrhu enotne madžarske državne ideje.

Madžari so tudi veliki „Geschicht-verdreher“, in to vse v njih korist. „Madžar je“, kakor mi piše moj prijatelj Hrvat, ki že dolgo let živi med Madžari, „u koliko sam ja iskusi, u privatnom i društvenom obziru veliki, bezprikorni (brez graje) cavallir — ali u politici neima mu poštenja, največji egoist — i to sve iz patriotizma; da ja nisam bio več odavna dobar hrvatski domorodac — ovdje medju Madžari bih bio morao to naučiti“. Tako mi piše te dni moj prijatelj, bivajoč ob blatnem jezeru „balaton tenger“ na Ogerskem.

Da pa še bolj uvidimo nepoštenost madžarske politike, naj k temu še dodajem to-le. Da so vse šolske knjige na Hrvaškem v čri sedanjega neurednega bana Kuhen-Hederwary-a, kateremu se ne očita zastoj, „da vse pokvari“ — zato abzug z njim! — predelane, in vse zgodovinske črtice predrugačene po madžarskem naziranju, tako, da imajo sedanjí hrvatski dijaki-mladeníci, ki ne čitajo druge zgodovine, povsem druge pojme in sodbo o naši hrvaški stari povesti, kakor smo jih imeli in še imamo mi stari, ki smo se preje učili na hrvaških gimnazijah, kakor je bil tudi pisec tega tamkaj. — Če bo šlo tako naprej, ne bode čudo, ako bodo za katero leto po-

večem vse instrumente v raznih kombinacijah, zahteva mnogo od pevcev — od tenorja, solista celo visoki *h* in *c*, od sopranov visoki *b* v finalu, od basistov globoki *d* in enkrat celo *des*, rabi nepričakovane modulacije itd.

Da delo v kljub moderni tehniki vendar le napravi pobožen vtis in ohrani svoj samostanski značaj, v tem se kaže skladatelj mojstra. Pri izvajanju z orkestrom zginejo oni nepričakovani prehodi — poslušalci ne slišijo toliko harmonije vsled raznih barv posameznih instrumentov — sliši se bolj skupina melodij in harmonija se sliši bolj kot slučajnost, dočim bi bilo pri izvajanju na orgljah, na klavirju itd. nasprotno. Ker imajo vsi glasovi isto barvo, izgubijo se zlasti melodije v srednjih glasovih in slišimo bolj le harmonijo, ki napravi ako je nenavadna — čuden vtis — posebno, ker ne morejo biti ti instrumenti nikoli popol-

drli tudi krasen bronzen spominek nepozabnega bana Jelačića na Ilici, ki je stal hrvaški narod nad 100.000 gld. — Tako mi piše isti prijatelj. To je pač žalostno! Toda ravno sedanjí nemiri, provzročeni po istih Madžarih, ki tako brezobzirno kršijo pogodbo, dajo upanje, da tako daleč vendar ne pride, ker se je vzbudil ves narod in ne bode odnehal, dokler ne doseže svojega tolikrat že zajamčenega prava.

H koncu pa je čudno posebno še to, kar mi med drugimi zanimivostmi piše isti prijatelj, „da se Mažari nikada promjeniti neće, — a ako bi se i promjenili — to bi bilo po Slavene samo na gore. U Zagrebu i u obće medju Jugoslovani došli su prekasno do uvidjanosti (spoznanja)! Kamo sreće, da su bili uvidili to prije nego je bio došao u Zagreb kardinal Mihajlović (bivši „honvedski feldpater“ l. 1848-49), i ban Kuhen-Hederwary!“ itd. Tedaj naj bi bili Hrvatje poslušali najboljšega in nesebičnega in v domo- in rodoljudju nedosežnega prijatelja hrvaškega naroda, diko Jugoslovana, slavnega Josipa Jur. Strossmeijer-ja, in prihranili bi si bili menda mnogo britkih skušenj. Vendar pase nadejamo, da si bodo naši bratje te drage skušnje na modri način izkoriščali za boljše bodočnost svojega milega naroda. In v to ime kličemo jim tudi mi njih bratje: Pomozi jim Bog pravični!

M. V.

Dopisi.

Iz Dornberga. — Naše izobraževalno društvo priredi svojim ndom dne 21. t. m. na praznik Vnebohoda ob 3^{1/2} popoldne v društvenih prostorih podučno predavanje, pozneje v juliju pa veselico v zvezi z žensko podružnico sv. C. in M. Ta veselica obeta biti jako zanimiva. To razglašajo svetu nehote dornberški „liberalci“, ki že zdaj — par mescev pred veselico — po svoji vpiljeni ?? navadi napadajo veselico, društvo in posamezne osebe Strah in groza jih spreleta. Kaj bo, kaj bo!? Kam uideemo omenjeni dan, da se kak naših „liberalnih“ angeljčkov ne pohujša? Iz Dornberga ven že moremo, a iz kože skočiti vendar le ne moremo, v kljub našemu „naprednjstvu“ in veliki učenosti. Ah, kaj bo, kaj bo, če kateremu naših žolč od jeze in zavisti počí?

Tedaj „liberalni“ bratje in sestre, napadajmo že zdaj in blatimo kar se da te preklicane „klerikalce“. Morda se ustra-

noma čisto ubrani. Vsi ti nedostatki se pri orkestru zgubijo.

Vtis glasbe je isti, kakor besedila, le še globokejši — mnogo se je pričakovalo, več se je našlo, a ta „več“ ni bil nasproten pričakovanemu.

Glede izvajanja, bodi nam „Glasbena Matica“ v izgled. Kako se je vsak pevec, vsak godec podredil celoti in pokoril dirigentu! Idi in stori tudi ti tako!

A tudi vodja sam, res, lahko je izvajati pod takim vodstvom. Vse želje, vse, kar hoče, bralo se mu je ne le iz obraza, temuč iz vsega gibanja, ni dirigiral samo z roko — pač pa vse na njem je bilo živo: z glavo, s pripogibanjem in nagibanjem, z obema rokama, pesti je včasih krčil — ne, popisati je težko, posnemati ga pa celo ne bi priporočal, posebno pri voditvi glasbe med službo božjo ne, a tukaj se je jasno videlo, kako mu je to delo privrelo iz srca, rekel bi: del njega je.

šijo in vse opustijo. Revčki! Povemo vam enkrat za vselej, da se mi čisto nič ne zmenimo za vašo zeleno jezico, za vašo voljico in nevoljico. Mi gremo naprej po začrtani poti ter smo uverjeni, da, če „liberalci“ upijejo, je znamenje, da mi jahamo, če „liberalci“ zmirjajo, je znamenje, da mi delamo in če „liberalci“ norijo, se mi pa brhko smejemo. Amen.

S.

Politični pregled.

Državni zbor.

V petkovi seji posl. zbornice se je dovršila razprava o Kliemannovem nujnem predlogu, naj bi se takoj odpovedala trgovinska pogodba Srbiji, češ, da je ta pogodba na veliko škodo našemu kmetijstvu, z ozirom na nizko carino, katera se plačuje privražanju poljedelskih pridelkov in posebno pa goveje živine v našo državo. Tako n. pr. plača srbski trgovec od vola, ki ga spravi čez mejo v našo državo le 8 kron carine. In Srbija izvažna na leto v našo državo okoli 55.000 glav volov, dočim Avstrija izvažna sploh čez mejo v tuje države le 57.000 glav. Dalje je znano, da je Nemčija v novem carinskem tarifu določila 150 kron carine za srednje težkega vola. Torej trgovinska pogodba s Srbijo je slaba, vendar pa ne gre, da bi jo naša država meni nič tebi nič, kar čez noč odpovedala. Najmanj je to umestno sedaj, ko zbornica razpravlja o novem carinskem tarifu, ki bode podlaga za trgovinske pogodbe z unanji državami. To so uvideli predlagatelji in v petek sta Kliemann in dr. Schöpfer predlagala, naj se njuna predloga izročita nagodbenemu odseku. Zbornica pa je oba predloga izročila gospodarskemu odseku.

Potem je zbornica izvolila kvotno deputacijo. Izvoljeni so: David, Abrahamowicz, Baumgartner, dr. Fiedler, vitez Jaworski, Kaiser, dr. Kramar, dr. Menger, Povše, baron Schwegel in grof Zedwitz.

Potem je začela zbornica razpravljati o nujnem predlogu posl. dr. Stranskega v zadevi olomuškega nadškofa dr. Kohna. Poleg dr. Stranskega, govorila sta še dr. Scheicher in socialist Schuhmeier. Dr. Stransky je stvarno navajal resnične dogodke in govorice povodom te afere. Omejil se je večinoma na pisemsko tajnost, ki jo zagotavlja državni temeljni zakon. To tajnost je prelomil poštni urad oziroma dotični uradnik, ki je menda iz urada izročil izvirnik „Rektusove“ brzojavke nadškofu dr. Kohnu. Gogornik je zahteval strogo preiskavo.

Sekcijski načelnik Neubauer iz trgovinskega ministerstva je prečital dotične določbe, po katerih more odposiljatelj ali prejemnik brzojavke videti izvirnik, kateri pa se sme le sodišču izročiti kot dokaz. V tem slučaju dotični uradnik torej ni prelomil pisemske tajnosti, pač pa zlorabil svojo uradno oblast, za kar ga čaka primerna kazen.

Ako bi bil kedo drugi vodil proizvajanje, rekel bi, da so ono „fugo“ in sklepni zbor skoro za spoznanje prehitro vzeli, a vodil je skladatelj sam in drugi moramo molčati.

Gotovo je, da nikomur ni žal, kedor je šel v Ljubljano poslušat in prepričan sem, da bo cerkev zopet natlačena, ako bo „Glasbena Matica“ tudi „Sv. Petra“ istega skladatelja spravila na dnevni red.

Slišal sem, da bodo v Ljubljani eno cerkev podrli. To se je razneslo od tod, ker so nesli Najsvetejše pred produkcijo ven iz stolne cerkve. Ne, zavoljo take glasbe se cerkev ne bo podrla, pač pa bi se lahko podrla pri glasbi, kakoršne so bili vajeni Goriciani slišati v cerkvi med službo božjo. Upajmo, da so ti časi prešli za vselej. Tudi v umetnosti: Kviško!

Opazovalec.

Dr. Scheicher je kot strokovnjak pojasnil cerkvene disciplinarne določbe iz cerkvenega prava. V tem oziru je cerkvena uprava najboljša, žal, da se povsod ne izvaja, kakor kažejo slučaji „Rectus“, Očasek in Doležal v olomuški nadškofiji. Temu pa ni kriva katoliška cerkev, marveč prevelika osebna občutljivost. Dr. Scheicher je sicer jako ostro govoril proti olomuškemu nadškofu, a njegov govor je imel ta dober uspeh, da je nasprotnikom v zbornici „a priori“ izvil iz rok najhujše orožje, češ, da katoliška duhovščina ne pozna pravičnosti in je le slepo orodje vlade brez vsacega prepričanja.

In res, celo soc. dem. Schuhmeier ni mogel družega, nego da je na dolgo in široko navajal razne govorice o preveliki strogosti in občutljivosti olomuškega nadškofa.

V prihodnji seji, ki bode danes, govori še Reichstädter. Obveljal bode skoraj gotovo predlog, da vlada naj preiskuje, ali je poštni uradnik prelomil tajnost.

Dogodki na Hrvatskem.

„Slovenska zveza“ je v petek sklenila, da z ozirom na znane dogodke v Zagrebu in sploh na Hrvatskem vložijo dve interpelaciji.

Prva interpelacija je naslovljena na gospoda ministrskega predsednika. Interpelacija opozorja na znane dogodke na Hrvatskem. Tu zapirajo ljudi, ki napravijo zakonite pravice hrvatskega naroda proti madjarski hegemoniji. Na Hrvatskem ni ne tiskovne, ne volitvene, ne zborovalne, sploh nobene prave ustavne pravice. Ti dogodki so tem nevarnejši, ker na sednem Balkanu vse vre. Razmere na Hrvatskem so skoraj podobne onim v Macedoniji. Z ozirom na to vprašajo podpisani poslanci gosp. ministrskega predsednika:

1. Ali so mu znani dogodki na Hrvatskem, kjer se tudi vojaki uporabljajo proti prebivalstvu, ki brani svoje pravice.

2. Ker morejo ti dogodki škoditi ugledu skupne države z ozirom na nemire na Balkanu, ali hoče govoriti z gosp. ministrom za zunanje posle, da stori vse potrebne korake, ki morejo pomiriti prebivalstvo ter odstraniti tudi vzroke nemirov?

Druga interpelacija je naslovljena na gospoda ministra za deželno brambo. V smislu zakona iz leta 1868. smejo biti pri vseh uradih na Hrvatskem in v Slavoniji le hrvatski napisi in hrvatske zastave. V zadnjem času pa oblastva vsiljujejo madjarske napise in zastave. Vsled teh provokacij se vrše zadnji čas nemiri. Ker pa policija ne more preprečiti teh nemirov, uporabljajo tudi vojake proti prebivalstvu, ki brani svoje zakonite pravice. Nemiri pa niso naperjeni proti zakonu ali državi, marveč so le odpor proti nezakonitostim. Z ozirom na to vprašajo g. ministra:

1. Kako more vojna uprava opravičevati, da morajo vojaki braniti madjarske napise in zastave?

2. Ali je najvišji poveljnik poučen o vseh teh dogodkih? Ako ne, hoče poučiti merodajne kroge, da vse ukrenejo, kar more pomiriti hrvatski narod?

Obe interpelaciji so podpisali tudi nekateri češki in krščansko-socialni poslanci.

Napredek Hrvatov na Reki.

Zagrebski „Obzor“ prinaša pod naslovom „Fluminensia“ zanimiv članek, v katerem dokazuje, da na Reki hrvatska ideja odločno napreduje. Od 1848. leta

pravi list, se hrvatska stvar na Reki ni tako močna pokazala kakor zdaj, posebnost pa za zadnjih občinskih volitev, ko so Hrvatje poslali v mestni reški zastop jednega najodličnejših Hrvatov, namreč Erazma Barčiča.

Da pa je hrvatska stvar na Reki napredovala, sta osobito dva razloga. Prvi razlog je ta, da ni na Reki več one generacije, ki je bila vzgojena v slepem sovraštvu zoper Hrvate, marveč da je celo med mladimi Rečani veliko število takih, ki s Hrvati simpatizujejo. Posebno znanstveno je, da je celo med pravimi Italijani in Hrvati neka ožja vez simpatije. Hrvate mrze le Italijanaši, renegatje iz Istre, ki nosijo hrvatsko ime à la Grošić, Prodan itd. pa služijo ital. irredenti. Drug razlog je, ker je nižje ljudstvo reško nezadovoljno z žalostnimi gospodarskimi odnosi, v katere je zabredla Reka po tujeih. Madjari res rekvirirajo Reko za svojo, vložili so za njen povzdig lepega denarja, a vspehi se ne krijejo z žrtvami. Temu pa so krive vnanje razmere, katerih ne more odpraviti vlada v Budimpešti. Hrvatje ne riskirajo ničesar, Madjari prav veliko. Pri tem propada dosedanje avtohtono prebivalstvo in slovenski naraščaj se krepko dviga. V ožgled temu se Madjari na Reki čutijo čedalje bolj tuje in ako se tolažijo s trditvijo „Reka je madjarska“, tedaj je to le sladka kroglica z grenkim političnim jedrom.

Konjsko kopito lista „Die Zeit“.

Ta list, ki je vsled usiljive reklame njegovih lastnikov zdaj zelo razžirjen po Avstriji, se postavlja tu in tam na neko stališče, kakor bi hotel biti nasproti Slovanom manj radikalen nego je „Nene Freie Presse“, pa vendarle pokaže dokaj razločno svoje v cunje zavito židovsko-nemško konjsko kopito. Tako je nedavno hotel dokazati, da češka politika nazaduje, Mladočehi da so doživeli poraz in da so morali popustiti obstrukcijo. Dostavlja pa, da se Nemci tega poraza nimajo uroka veseliti, ker da so Mladočehi jedina češka stranka, s katero se morejo pogajati. Ako volilci odvrnejo Mladočehe, poteče zopet desetletje dokler se radikalni naraščaj oskoli toliko, da bo sposoben za pogajanja. — S to pisarijo se je ta list izdal. Ta čifut hoče Mladočehom naravnost podtakniti kuka-vično jajce narodnega izdajstva in jih diskreditirati pri volilcih. Znaniti da je mej njimi kak somišljenik ali celo sotrudnik „Zeita“ — kar bi se najprej moglo misliti o židu dr. Stranskem, — a zaradi jednega zamorca v stranki pa še ni vsa stranka črna. Mladočehi imajo v narodu močno stališče, katerega ne omaje „Zeitev“ poskus. Obstrukcije pa Čehi niso opustili, marveč so si pridržali pravico, da se je poslužijo, kadar bo treba.

Proti židom v Galiciji.

V Uhovem v Galiciji se še vedno vrše hudi nemiri proti židom. Lvovski list „Slowo Polskie“ poroča o teh nemirih še sledeče: Preteklo sredo po noči je nastal ogenj v hiši kozarja Kritjuka, katerega so zaneli judje iz maščevanja, ker je Kritjukov hlapec, žid, prestopil h katoliški veri. Isto noč je začelo goreti tudi v več drugih krščanskih hišah. Zjutraj se je zbralo kakih 300 kmetov na vasi in so sklenili, da porušijo več židovskih hiš in da pomore judje ali jih vsaj preženo. Na to so udrli v židovske hiše in ondi razbili vse kar so dosegli, — judje so jim pa ušli. Iz Rawe Ruske

jih prekoračiti, preden so dospeli na veliko tekališče ali „Corso“. Razne zagraje so naši napadli od mnogih strani ob enem, ter streljali na hiše, raz katerih so ustaši streljali raz grajskih stolpov na ustaše, ki so se postavili po strehah bližnjih hiš, ravno tako so streljali nanje tudi s topovi. Okoli poludne 20. marca so razobesili na stolni cerkvi drugo veliko trobojnico in na tej bližnji cerkvi tudi eno trobojnico. Od dveh in pol stotnij otočanskega batalijona, ki je štel tedaj 1303 mož, je pol stotnije stražilo ob zagraji grada. Popoludne tega dne so skušali Milanci skleniti mir in že je vihrala marsikatera bela zastava; višja duhovščina v cerkveni opravi s križem in evangelijsko knjigo, je došla k maršalu Radetzky kot pogajalka. Maršal je bil videti naklonjen, da bi se pogajali, in že je bilo tudi streljanje ustavljeno; le posamezne strele in glasove zvonov je bilo še slišati v notranjem mestu.

Ko so pa po brzotekih dobili vest, da se je Piemont vzdignil in se na meji ob Tičinu delajo okopi in nasipi, da jim gre na pomoč iz tesinskega kantona 10.000 Švicarjev prostovoljcev, so se Mi-

lanci zopet ogreli za nadaljevanje ustaje in borba se je vnovič razvnela z vso srditostjo. Poveljnik otočanskega batalijona, major Žiga pl. Ettingshausen, se je med pogajanjem drznil z nevarnostjo življenja v bližnje ulice, kjer so ga nekateri ustaški fanatiki z zavezanimi očmi*) privedli v njih zborovanje. On jih je skušal pridobiti za pravdo cesarjevo, toda ni se mu posrečilo, kajti pod nobenim pogojem niso hoteli o Avstriji več slišati, in še srečnega se je moral šteti, da je došel malo pred ponovljenjem borbe na „Corso“, kjer so stale avstrijske čete.

Vladarji na potovanju.

Komaj je zapustil Rim angleški kralj Edvard VII., prišel je tje drugi vladar, namreč nemški cesar. Ni treba posebe omenjati, da so v Rimu tudi nemškega cesarja, ki je došel tje v soboto predpoludne, vzprejeli z velikim sijajem. Ne z manjšim sijajem pa je bil isti dan vzprejet v Parizu angleški kralj, ki je, vračajoč se v svojo domovino, hotel obiskati francosko glavno mesto. Kakor v Rimu, tako tudi v Parizu poudarjalo se je staro prijateljstvo, ki vlada na jedni strani med Italijo in Nemčijo, na drugi strani pa med Francosko in Angleško. Tu in tam pa se je na vso moč zagotavljalo, da ni stal splošni evropski mir še nikdar poprej na tako trdnih nogah, kakor stoji sedaj. Takim trditvam pa naj veruje oni, kdor hoče. Ker resnično je in ostane, da se pravega pomena takih obiskov nikdar ne zatrobi v javnost in da je večkrat ravno nasprotno res, kakor pa to, kar se ob takih prilikah v javnost razglasha.

Ex-lex stanje na Ogerskem.

S 1. majem je na Ogerskem nastopilo ex-lex stanje t. j. izvenzakonito stanje. Ustava je takorekoč ustavljena in vlada dela zdaj na lastno odgovornost. Ta slučaj se je zdaj že v tretjič ponovil, odkar obstoji ogrska ustava.

Obnovitev Dreyfussove pravde.

Zdaj je Dreyfuss sam s posebno ulogo na vojnega ministra zahteval revizijo svoje pravde. Zahteva je na podlagi tega, ker je zdaj dokazano, da se nahaja neko pismo z opombami nemškega cesarja. Uprav to pismo je izbralo glavno vlogo v pravih proti Dreyfussu in je tudi v glavnem uplivalo na razsodbo v Rennesu. Zamorec se hoče še dalje priti, ali se pa tudi opere, to je drugo vprašanje.

Antisemitski nemiri v Rusiji.

Iz Petrograda poročajo, da je 19. in 20. t. m. prišlo v Kišnevu do delavskih izgrediv proti židom. Pri teh izgredivih je padlo mrtvih 25 in težko ranjenih 75 judov, lahko ranjenih pa je bilo 200.

Macedonski dogodki.

Ker so turške oblasti, koj po znanih solunskih dogodkih, branile privatnikom o njih svetu kaj poročati, bodisi potom brzojava ali pa tudi pismeno, zvedelo se je še le v soboto nekaj natančnejšega, kar se je v sredo zvečer v Solunu dogodilo. Sobotna poročila pravijo namreč, da se je posrečilo v sredo zvečer okolo osme ure bolgarskim ustaškim odborom izvršiti v mestu Solunu in v njegovi okolici kakih 50 atentatov z dinamitom. Ogenj, ki je nastal v filjalki otomanske banke, je bil tako velik, da je segal celo do mitilske banke, nahajajoče se na nasprotni strani, ravno iste ulice. Ako ravno sta poslopji obeh bank uničeni, posrečilo se je vendar rešiti denar, ki je bil shranjen v teh poslopih. Poleg atentatov na ta dva denarna zavoda, omeniti je posebno tudi atentatov na takozvani klub tujcev in pa na dve restavraciji. Takrat se je nahajal v klubu tujcev nemški konzul, ki je bil pri ti priliki tudi ranjen. Orožniki in vojaki so začeli koj zasledovati storilce. Med prvimi in drugimi nastal je hud boj, ki je trajal do polnoči. Bilo je na obeh straneh mnogo ranjenih

lanci zopet ogreli za nadaljevanje ustaje in borba se je vnovič razvnela z vso srditostjo. Poveljnik otočanskega batalijona, major Žiga pl. Ettingshausen, se je med pogajanjem drznil z nevarnostjo življenja v bližnje ulice, kjer so ga nekateri ustaški fanatiki z zavezanimi očmi*) privedli v njih zborovanje. On jih je skušal pridobiti za pravdo cesarjevo, toda ni se mu posrečilo, kajti pod nobenim pogojem niso hoteli o Avstriji več slišati, in še srečnega se je moral šteti, da je došel malo pred ponovljenjem borbe na „Corso“, kjer so stale avstrijske čete.

Maršal Radetzky je potegnil vse proti piemontski in švicarski meji razpostavljene čete v vsi naglici proti Milanu. Ena tretjina teh je bila, žal, italijanske narodnosti, ki so večinoma potegnili z ustaši in so vsled tega napravili veliko zmešnjavo s svojo nezvestobo v tedanji laški vojni l. 1848—49. Zvesto ostale italijanske vojake pa so večinoma morali iz ozira na njih rojake drugam poslati,

*) Pogajalcem se ob takšni priliki zavežejo oči, da ne spoznajo osebnih dotičnih nasprotnih pogajalcev, ali pa tudi zato, da ne vidijo postojank in števila sovražnikov, kar se je v tej vojni čisto godilo.

in ubitih. Med mrtvimi in ranjenimi je tudi mnogo oseb, ki so bile pri vsem tem popolnoma nedolžne. Železnica ni bila poškodovana. Razume se pa samo ob sebi, da je nastal med prebivalstvom vsled eksplozij ter vsled ognja in streljanja po ulicah, kar je trajalo več ur, neizrečeno velik strah. Vali in vojaški poveljniki sta se koj podala na lice mesta, ter sta začela prebivalstvo tolažiti. Vojaki so pa koj zasedli vse ulice, ter v prvi vrsti obkolili poslopja, v katerih stanujejo tuji konzuli. Zaprtih je bilo vse polno oseb, v prvi vrsti Bolgarov, ki so na sumu, da so provzročitelji atentatov. Ni čudo, da je bil v četrtek kupčijski promet popolnoma ustavljen. O onih, ki so metali dinamitne bombe, se pripoveduje, da so bili oblečeni kakor menihi in nune. Vozili so se mimo poškodovanih poslopj v naglem diru v kočijah in so iz njih metali dinamitne bombe. Število mrtvih se ceni nad 100, ranjenih pa da je veliko več oseb. Ta dogodek napravil je globok utis povsod, posebno pa na Dunaju, v Petrogradu in v Carigradu. Avstrijski in ruski poslanik v Carigradu podala sta se koj k sultanu in govori se, da je ruski poslanik sultanu zažugal, da izkrci Rusija svoje vojake na turško ozemlje, ter da zasede Avstrija NoviPazar.

Domače in razne novice.

† Prof. Simon Rutar.

Zopet in zopet jeden manj v prvi vrsti slovenskih narodnih delavcev!

„Našli sežganega pred vrati. Mrtev. Jutri pogreb.“

Tako se glasi grozna brzojavka, katero smo vdobili včeraj popoldne iz Ljubljane. Torej sežganega pred vrati svojega stanovanja so našli v noči od nedelje našega rojaka, jednega najboljših slovenskih zgodovinarjev, c. kr. gimnazijskega profesorja g. Simona Rutarja.

Ni to strašno in to grozno?

Omejiti se moramo le na to kratko poročilce, dokler ne dobimo natančnejših podatkov o grozni smrti nepozabnega našega Simona.

Ranjki profesor Rutar se je porodil leta 1851. v Krnu na Tolminskem. — Gimnazijo je dovršil v Gorici, svoje vseučiliške študije pa je končal v Gradcu.

Po dokončanih študijah, poučeval je kot volonter nekaj časa na nekem gimnaziju v Gradcu. — Kasneje je prišel za suplenta na goriško gimnazijo. — Ko je buknil v Bosni ustanek in je naša država mobilizirala del svoje vojske, bil je poklican pod orožje tudi naš Simon, a šel ni v Bosno, marveč ostal je za časa ustanka v Celovcu. Potem je bil imenovan za profesorja v Kotor v Dalmaciji, od koder je bil čez nekaj časa premeščen v Splet. Tu je ostal več let, dokler ga niso imenovali za profesorja na ljubljansko višjo državno realko. Ko so pa ustanovili v Ljubljani spodnjo slovensko gimnazijo, prišel je naš Simon na ta zavod, na katerem je ostal do svoje smrti. — Ker je profesor Rutar močno bolehal, bil je to leto na dopustu. — Profesor Rutar je znan ne le samo po Slovenskem, marveč tudi drugod kot jeden najplodovitejših slovenskih pisateljev. Pokojnik je bil namreč jako nadarjen, a poleg tega bil je pa tudi nenavadno pri-

od katerih so zopet mnogi potegnili na Ogerskem k ogerskim ustašem, n. pr. don Miguel in Aurski polk, katerih nezvestobi odpadli batalijoni so bili od bana Jelačića dne 7. junija pri Petrovaradinu z 8. honvedskim batalijonom večinoma vničeni. Toliko le mimogrede o teh „laških junakih“ in njih „zvestobi“.

Najhujše je poleg te borbe v Milanu bilo to, da je vojakom nedostajalo živil, ker so jih Italijani poskrbili, da so si jih morali že itak od boja zelo utrujeni vojaki še posebej siloma pridobiti.

Po noči dne 20. marca je ležala nad mestom gosta tema z vetrom in dežjem ter vsled neprestanih borbni naporov so bili naši vojaki zelo utrujeni. V tej neugodni temni noči se je pa izvedelo po nekem ogleduhu*), da so sklenili Milanci v tej za nje tako ugodni noči napasti ter osvojiti si pred gradom stoječe topove.

(Dalje pride.)

*) Za dober denar so tudi Italijani služili za ovaduhe, čeravno jim ni bilo vsem prav zaupati; in gorje jim, ko bi kateri prišel puntarjem v roke! Vendar so pa ogleduhi in ovaduhi vsaki vojski važen činitelj glede uspeha vojne.

Spomin na 55-letnico ustaje v Milanu in hrvatsko junaštvo v istej.

(Et meminisse juvat. Spisal M. Mihajlev.)

(Dalje.)

Proti dvem popolnoma 20. marca, se je nebo zopet pooblačilo, gosta megla se je vsedla nad mestom in dež je lil v potokih.

Pred gradom in v njegovih dvoriščih je bilo videti kakor v Wallensteinovem ostrogu. Otočanski batalijon, edina četa, ki je bila tedaj izmed 16 graničarskih polkov tamkaj, je stal na levem krilu, na desnem poleg huzarji, baterije in lovci. Stražarske ognje so kurili iz raznih kočij in vozov, vpljenjenih pri vzetih zagrajeh; okoli ležeča trupla, nošenje ranjenih, drvenje semtertje, je kazalo grozno bojno podobo. —

Še preden se je prav zdanilo dne 20. marca, se je morala dvorska straža, kateri so se po možnosti pridružile še druge straže, naglo umakniti iz mesta proti gradu, ki je bil ta čas na novo dobro utrjen. Iz vseh strani so Italijani bliskoma nanje streljali; vojaki so si morali mnogo zagraj siloma polastiti in

den in to že v svojih dijaških letih kot gimnazijalec. On se ni zadovoljil samo s tem, kar so mu nudile šolske knjige, marveč čital je tudi druge znanstvene knjige ter stikal po knjižnicah in arhivih, kjer je le mogel. Sicer pa bodi to mimogredno omenjeno, kajti natančnejši živopis o pokojniku in natančnejšo oceno njegovega pisateljskega delovanja, prepustiti moramo spretnemu peresu.

Opomnilo naj samo, da si je naš Simon postavil s svojimi deli v spomenik, katerega ne bode konec, dokler bo ostal na zemlji naš slovenski narod. Svojo domovino ljubil je naš Simon idealno. Podpiral je jako izdatno gmotno in duševno vse, kar je bilo dobrega in poštenega za Slovence. Skozi in skozi blag in nesebičen značaj, bil je pok. Simon visoko čislán in ljubljen od vsakega, ki ga je poznal. Svojim ožjim prijateljem pa je bil pok. Simon tak prijatelj, kakršni so dandanes vedno redkeje sejani po svetu.

Zalujoč ob prerano odprti gomili pokojnikov, ne moremo danes drugega storiti nego da mu iz potrtega srca kličemo: Mirno počivaj naš Simon v dragi slovenski zemlji, katero si tako goreče ljubil in kateri si vedno sveto služil! Večna luč naj ti sveti!

Za „Šolski Dom“ so darovali: Štela Kinderčev 20 K; namesto venca na krsto prerano umrlega profesorja Simona Rutarja njegov ožji rojak dr. A. Gregorčič 20 K. — Hvala!

Vabilo k zborovanju podružnice Slomškove veze za gor. in grad. okraj, ki se bo vršilo dne 7. maja t. l. ob 11. uri predpoludne v „Šolskem Domu“ v Gorici. **O d b o r.**

Odvetnik gospod dr. Frančišek Pavletič je odprl te dni svojo odvetniško pisarno v ulici sv. Klare št. 8. v I. nadstropju, kakor kaže oglas na tej strani.

Prenagljena obsodba. — Ozirom na vest, omenjeno tudi v našem listu, o nekem duhovniku, kateremu se očita nad vse grd čin, nam poročajo od dobro informirane strani, da so dotične govorice in časniska poročila bistveno neresnična. Zato hočemo počakati, kaj dožene preiskava, katero so menda že pričeli merodajni faktorji.

Delavska slavnost. — V nedeljo je obhajalo „Slovensko katoliško delavsko društvo“ slavnostno blagoslovljenje družne zastave in zborovanje v proslavo papeževega jubileja. Slovesno blagoslovljenje se je vršilo v cerkvi pri sv. Ignaciju v Gorici. Cerkev bila je natlačena ljudstva. Po jako lepem in primernem govoru, katerega je imel solkanski kaplan č. g. Ivan Dermastia, je blagoslovil ob številni asistenci duhovnikov in bogoslovcev, ki so pri ti priliki jako lepo peli, zastavo preč. prelat Josip dr. Gabrijevčič. Kumovala pa sta gospa Avgusta Pirjevec in pa cesarski svetnik gosp. Franc Vodopivec. Zastava je jako lepa. Izdelana je bila v ženski obrtni šoli „Šolskega Doma“. Nosi papeževe barve, na katerih je napravljena na obeh straneh slika sv. Jožefa, delo domače slikarice g.č. H. Šantel. — Po dovršenem blagoslovu zastave ter po litanijah, nesli so zastavo po mestu ter se podali proti št. Petru. Sprevod po mestu se je vršil popolnoma mirno. Pri šempeterski mitnici pa so čakala novo zastavo in goriške goste razna društva z zastavami. Od tod se je potem sprevod, ki je jako narastel, pomikal v najlepšem redu proti prostoru, kjer se je imelo vršiti zborovanje v proslavo papeževega jubileja. Tu je predsednik „Slov. kat. del. društva“ preč. g. dr. Andrej Pavlica v kratkem, a jedrnatem govoru pozdravil navzoče občinstvo, katerega se je na prostornem dvorišču kmetijskega društva kar trlo. Posebno pa je navdušil zbrano množico slavnostni govornik preč. g. dr. Krek iz Ljubljane, ki je v jako umljivi besedi in pa plastično naslikal različno delavske organizacije, kakor jo umevajo in hočejo socialni demokratje, in kakor jo po navodilih papeža Leona XIII. želi in hoče imeti krščanska socialna stranka. Občinstvo je govorniku med govorom burno pritrdjevalo, a na koncu govora pa ploskalo. Točke programa izvršile so se drugo za drugo lepo in točno. Posebno lepo in ubrano je bilo petje šempeterskega moškega in mešanega pevskega zbora, katerima je mnogoštevilna množica po vsaki točki burno ploskala. Vsa čast g. pevovodju, pevkijam in pevcem.

Z jedno besedo, vsa slavnost bila je dostojna manifestacija krščanskega čustvovanja našega slovenskega ljudstva, ki je prepričano, da zamore biti jedino le tako čustvovanje pravi temelj njegovi sreči na tem svetu. K slavnosti je došlo več deputacij raznih društev in občinskih zastopov. Udeležilo se je tudi mnogo odlične gospode iz mesta. „Krščanska socialna zveza“ iz Ljubljane vdeležila se je slavnosti po večji deputaciji s

stavo. Po dokončanem vspredu bila je prosta zabava. Gostje ostali so še nekaj ur skupaj, se med seboj pogovarjali o raznih koristnih zadevah ter se krepčali z izvrstno vipavsko kapljico.

Biljenski pevski zbor, ki je došel z zastavo, je pa s svojim lepim petjem skrbel za to, da so prehitro potekle ure temu lepemu sestanku, pri katerem je ves čas sodelovala izvrstna vojaška godba, svirajoč razne slovenske in druge skladbe. Dospelo je tudi več brzojavk, katere je predsednik prečital zbranemu občinstvu. Z eno besedo, bila je veličastna slavnost, lep pojav našega slovenskega ljudstva.

Pismeni zrelostni izpiti. — Včeraj so pričeli na tukajšnjem ženskem učiteljskem pismeni zrelostni izpiti.

Okradena žena. — V četrtek je prišla v Gorico na živinski trg Antonija udova Peterin z namenom, da bi si kupila prašiča. Ali neznan lopov ukradel ji je iz žepa 50 K. In tako je morala revica iti brez prašiča domov.

Izginil je ter zapustil bolno ženo s tremi otroci, od katerih ima najstarejši 5 let, mizarski mojster Anton Vecchiet, stanujoč pri soškem mostu.

Uravnava Grajska. — Te dni se je sešla na licu mesta komisija prizadetih činiteljev, glede uravnave Grajske. Ta komisija je odobrila vsa dosedaj izvršena tozadevna dela. Ni se pa zjediniła glede točke, da bi se hudournik Grajske napeljal v strugo potoka Lokavškega. Temu se je iz ozirov na ajdovsko predilnico najbolj upirala ajdovska občina.

Velika nesreča. — Franc Cotar, 17-letni stari zidarski vajenec iz Renč pri Gorici, njegov brat K. Cotar in Fr. Faganel, zidarja pri S. Treotu v Ljubljani, so v petek popoldne na Vodnikovem trgu pri posestniku Florijanu Lavriču podzidavali staro šupo, katere je stala dosedaj na lesenih stebrih. Okoli pol 4. popoldne se je naenkrat streha nagnila, vsled česar so se stebri premaknili in se je šupa podrla. Franceta Cotarja, ki je hotel uteči z odra, je streha prišla in pritisnila na tla tako, da mu je zmečkal križ in zdrobilo roko. Bil je takoj mrtev. Karol Cotar, Franc Faganel in Lavričeva žena so bili pod šupo in se jim ni ničesar zgodilo, le Faganel je na levi nogi nekoliko odrt. Šupa ni bila od nobene strani podprta, ko se je podzidavala in so nosili streho stari slabi stebriči. Truplo Franca Cotarja so prenesli v mrtvašnico. Na kraj nesreče se je odposlala komisija, da preišče in konstatira, koga zadene krivda, da se je šupa podrla.

Razglas. — Dne 1. maja t. l. ob 10. uri predpoludne je bilo v deželni hiši šestnajsto srečanje deželnih obligacij izdanih leta 1888.

Izrečale so se naslednje:

Vrsta	A št.	28 za 1000 gld
"	"	115 " 1000 "
"	"	37 " 100 "
"	"	38 " 100 "
"	"	31 " 100 "
"	"	83 " 100 "
"	B	21 " 1000 "
"	"	96 " 100 "
"	"	31 " 100 "
"	"	24 " 100 "
"	"	18 " 100 "

Deželna denarnica izplača te obligacije dne 1. avgusta t. l. v nominalnih zneskih proti povrnitvi dotičnih obligacij in tistih odrezkov, kateri se ne iztekó 1. avgusta t. l.

Obligacijo vrsta B št. 33 od 100 gld., ki se je izsrečkala 1. maja 1902, ni še stranka realizirala.

Vabilo k rednemu občnemu zboru „Hranilnice in posojilnice“ v Cerknem, reg. zadruge z neomejeno zavezo, koji se boče vršil v nedeljo dne 10. maja 1903. ob 2. uri popoldne v prostorih g. A. d. Kobala. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva. 2. Odobrenje letnega računa za l. 1902. 3. Sklepanje o porabi čistega dobička. 4. Volitev načelstva in nadzorstva. 5. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabivse ude načelstvo.

Lovska statistika. — V preteklem letu so ustrelili v goriškem okraju 2226 zajcev 157 srn. V gradiščanskem okraju 3112 zajcev in 4 srne.

Obvestilo! — Ker se ne morem podpisani vsem svojim številnim prijateljem, ki so se me spomnili in mi k mojemu imendanu 25. m. m. pismeno tako srčno čestitali, zahvaliti, se vsem in vsacemu posebej zahvalim tudi potom s srčnim: Bog plati in Vas usliši! — V Gorici 3. maja 1903. — M. Vales, kurat v začasnem pokoju, Franc-Jožefovo tekalističe 40.

O Ljubljana, Ljubljana — naša ljuta rana! — Pod tem naslovom čitamo v „Edinosti“ to-le: Iz Podgrada nam pišejo pod tem naslovom, da vlada tam v narodnih krogih ogorčenje proti „Slovenskemu Narodu“, ker vodstvo tega lista tako malo pazi na svoje istrske dopis-

nike. Tako je šel „Slov. Narod“ zopet na led kakemu takemu dopisniku, ki jako diši po znanih Krstičevcih.

„Slov. Narod“ je namreč prinesel vest, da sta dva duhovnika iz podgrajskega okraja zaradi nekih izmišljenih sramotnih činov pobegnila: T. v Ameriko, R. ne ve se kam!

T. ni pobegnil, ampak dejstvo stoji, da je bil na lastno prošnjo, in vsled posebnega posredovanja slovenskega ameriškega škofa Starihe, odpuščen iz te školije. In dejstvo je, da so njegov odhod obžalovali tamošnji narodni krogi.

Kar pa se dostaje gospoda R., stoji dejstvo, da je bil isti vedno in v prvi vrsti med narodnimi boritelji, da je bil isti za tistih glasovitih volitev v Podgradu, v tisti gigantski borbi Rinaldini contra Jenko, med njimi, ki so nastavljal o rožnikom prsa, da je zmagala slovenska stvar nad zakletim sovragom. Sedaj pa je g. R. težko bolan in je ležal vse velikonočne praznike v postelji. In ker ni imel na svoji duhovniški postaji zdravniške pomoči, in ker mu je bil tudi tamkaj zrak preoster, je odšel za nekaj časa v Opatijo, kjer se tudi sedaj nahaja.

To so dejstva. Sedaj pa naj blagovolijo čitatelji primerjati ono brezvestno notico v „Slov. Narodu“! Zato vsklikamo tudi mi: O Ljubljana, Ljubljana — naša ljuta rana!

Italijanske pajacade. — Dne 27. aprila se je vršila v Trstu na deželnem kot kazenskem sodišču kazenska obravnava proti nekemu Vovku, Slovincu, zaradi nasilstva. Vsi preiskovalni spisi, kakor tudi obtožnica, so bili spisani le, kar je popolnoma prav in naravno, v slovenskem jeziku. To pa zagovorniku, nekemu dr. Gasserju, ni bilo po volji in se je zaradi tega začel hudo repenčiti, češ, da bi se na deželnem kot kazenskem sodišču v Trstu nikakor ne smelo obdrževati kazenskih razprav v slovenskem jeziku, marveč izključno le v italijanskem. Ker so mu pa sodniki povedali, da je slovenski jezik isto tako, kakor je italijanski jezik v Trstu deželni jezik in da so sodnijske razprave v tem jeziku popolnoma opravilene, vzdignil se je ves italijansko židovski Izrael ter začel grozno ropotati. Temu ropotanju pa so se pridružili tudi italijanski državni poslanci in so zaradi tega interpelirali v petkovi seji poslanske zbornice pl. dr. Körberja kot voditelja pravosodnega ministerstva. Nečemo se baviti s praznimi frazami, katerih je omenjena interpelacija polna. Omenjamo pa samo to, da pravijo interpelantje, da je bil zaradi zgoraj omenjene kazenske obravnave ves Trst strašno razburjen, dočim je pa res, da se ni za omenjeno kazensko razpravo razum dr. Gasserja in par židovskih časnikaških hujskačev, živ krst nič zmenil. Italijani so bili navajeni, da so dosedaj s takim kričanjem in ropotanjem marsikaj dosegli, ali nadejamo se, da jim to ne pojde tako lahko več izpod rok in da bo pravosodna uprava na to njih kričanje pametno molčala ter hodila tudi za naprej svojo pot ter krojila pravico v smilu jednakopravnosti v jezikovnem in sploh v vsakem drugem pogledu.

Še precej dober tat. — V mesecu januarju je ukradel v Trstu neki tat udovi Peterca, bakren kotliček v vrednosti kakih 12 K. Peterca je na to že skoro pozabila. Kar dobi te dni pismo, v katerem se je nahajal tudi listek neke zastavljalnice. V tem pismu ji piše namreč tat, pa brez podpisa, da bi imel rad mirno vest ter da ji zaradi tega pošlje listek dotične zastavljalnice, v kateri je on shranil ukradeni kotliček, proseč jo, naj se potruži do zastavljalnice, kjer boče gotovo dobila kotliček.

Vseučilišče v Zagrebu namerava vlada zapreti. — Iz Zagreba se poroča, da namerava vlada zaradi nemirov, ki vladajo sedaj na Hrvatskem zapreti zagrebško vseučilišče. No, pa ji boče presneto malo koristilo, kajti dijaki se razprše potem po vsem Hrvatskem ter vpizirajo proti vladi take demonstracije, kakoršnih bi se morala vlada le bati.

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ v Ljubljani raznjanja, da je posredovalni odsek tega društva svoje poslovanje popolnoma na novo uredil, tako, da bo popolnoma in vsestransko odgovarjal našim razmeram. V to svrhu si je nabavil že potrebne tiskovine ter sestavil poseben poslovni red, katerega pošlje prihodnjedni vsem p. n. društvenim članom na ogled.

Da pa boče posredovalnemu odseku mogoče uspešno razviti svoje delovanje, ter voditi natanko statistiko izpraznjenih služb, prosimo vse gospode trgovce, naj siboče člani društva ali ne, da službe katere oddajo, takoj javijo posredovalnemu odseku.

Ako se želi kateri izmed gospodov trgovcev (ne član) natančneje informirati o poslovanju posredovalnega odseka, se mu poslovni red tudi vpošlje takoj brezplačno.

Vsa pisma, tičoča se posredovanja služb, je naslovljati: Slovensko trgovsko društvo „Merkur“. Posredovalni odsek v Ljubljani.

Slov. kat. akad. društvo „Zarja“ v Gradu ima v sredo 6. t. m. zvečer ob 8. uri v društvenih prostorih svoj 1. redni občni zbor v letnem tečaju s sledečim vspreedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Event. čitanje poročila bratskega društva „Danica“ na Dunaju. 3. Poročilo odborovo. 4. Poročilo revizorjev. 5. Volitev novega odbora. 6. Slučajnosti.

Streljanje iz revolverja v cerkvi sv. Štefana na Dunaju. — V petek zvečer, ko se je obhajala majnikova slovesnost v cerkvi sv. Štefana na Dunaju, je nekdo trikrat ustrelil iz revolverja. Jedna krogla je smrtno ranila gimnazijskega profesorja Jiraškega, druga je zadela ob neki svečnik, tretja pa je priletela v neko gospo in je po sreči obtičala v kupčku ključev, katere je imela gospa pripasane. Osebe, nahajajoče se blizu onega ki je streljal, so planile koj na njega, mu izvile revolver iz rok ter ga potem izročile redarjem. Storilec je 27-letni elektrotehnik Konrad Haag. Govori se, da je umobolen. Pri preslišanju je rekel, da je Kristus ter da hoče odrešiti svet.

Prvi majnik v Gradu. — V Gradu so se na dan 1. majnika godili grdi izgredi; ker so v nekaterih tovarnah delali, so dan 1. majnika praznujoči delavci s silo hoteli prisiliti dotične delavce, da zapuste delo. Tako se jih je zbralo mnogo stotin pred tremi takimi tovarnami, v katerih so delavci ta dan delali. Napadli so tovarne s kamenjem. Pred jedno teh tovarn je prišlo med delavci in redarji do spopada, pri katerem sta bila dva redarja močno ranjena. Ker so rabili redarji gole sablje, bilo je ranjenih tudi nekaj delavcev, še več pa aretiranih.

Vremenske resolucije. — Nesamo politične, marveč tudi vremenske prekucije se vrše po celem zemskem površju, tako, da bi človek sodil: ali vreme vpliva na ljudi, ali ljudje na vreme. Iz vseh krajev Evrope prihajajo najslabša poročila o vremenu. Ta poročila nas morajo napolniti s strahom za obstanek ljudstva na zemlji, ki je vendar odvisen od vremena. Od vseh strani se poroča, da je strašen vihar zajel velik del Evrope in da silni sneženi zameti ovirajo javni promet. Elementerne nesreče so ponekod tako velike, da so po več krajih celo pretrgane brzojavne zveze. V Rimu je nastal tak orkan, da je razrušil tamošnje centralo za električno razsvetljavo. Po mestu vlada silen mraz. — Iz Nemške, Švice, in gorenje Italije, kakor sploh iz cele naše monarhije, prihajajo poročila o hudih sneženih zametih, ki ovirajo promet in uničujejo setev, sadje in trsje, tako, da znaša škoda več milijonov. —

Najobsežnejša hiša se je pač ravnokar dogradila v Londonu. Ista obsega 900.000 kvadratnih metrov, ima 10.000 sob ter šteje 3500 najemnikov. Hiša pa je tudi veljala 50 milijonov kron.

Listneca uredništva. — G. dopisniku iz T. prihodnjič.

Odvetniško pisarno

je odprl

dr. FRANČIŠEK PAVLETIČ

v Gorici,

ulica sv. Klare hiš. št. 8.

Ob nedeljah in praznikih je pisarna zaprta.

Loterijske številke.

2. maja.

Trst 81 83 52 40 72
Line 51 25 24 34 1

Naznanilo!

Podpisani si usojam naznanjati slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da prevzamem vsled smrti svojega očeta vodstvo in oskrbovanje starodavne gostilne

„Pri Golobu“
na voglu ulice „Morelli“.

Skrbel bodem, da boše tudi v bodoče postrežba vsestransko solidna, kakor je bila doslej.

Leopold Reja.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo sveže pomladansko blago, lastni izdelek gotovih oblek in površnih sukenj. Cene prav solidne!

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača
izdelujeta

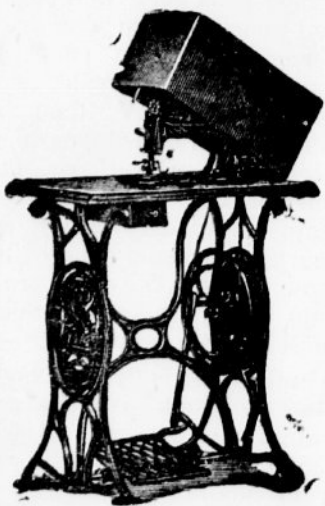
vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila.

Fani Drašček

zaloga šivalnih strojev

Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Jakob Miklus,

trgovec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti

v Pevmi,

za Soškm mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlina v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobē tudi testenine trdke Žnideršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trgovec v Semeniški ulici h. št. 1
(v lastni hiši)

15%

pod navadno ceno
razprodaja

radi poznega zimskega časa

J. Zornik

Gorica, Gosposka ulica 7,

vse zimsko blago, kakor n. pr. krasne volnene šerpe, rute, podobele, vsakovrstno Jaegerperilo, rokavice, nogavice, bluze, volno, kožuhovino, zimske čevlje itd. — Nikdo naj ne zamudi te lepe prilike za ceni nakup!

V odlikovanem fotografskem
atelije-u

Anton Jerkič,

v Gorici,

Gosposka ulica št. 7

drugo nadstropje

izdelujejo se vsa v fotografsko stroko spadajoča dela v najmodernejšem stilu in neprekosljivo natančnostjo po jako zmernih cenah; priporoča se tudi v izdelovanje krajevnih in drugih razglednic, ki so priznane kot najlepše.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

Ant. Jerkič,
fotograf.

Dr. V. Gregorić, dosedaj obč. zdravnik v Sevnici, naznanja, da se s prvim majem t. l. nastani v Sežani na Krasu kot občinski in okrožni zdravnik v hiši poleg lekarne.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Mejnarodni panorama

iz Berolina, odlik. na vseh svetovnih razstavah.

Restavracija „LA BOHEME“, Gorica, tekalščice
Josipa Verdija št. 38.

Potovanje po svetu, za vseh zanimivo.

Vsak teden nov program!

Od 3. do 9. maja, zanimivo: Zgornje Bavarsko.

Potovanje po slikovitem Tegernskem
jezeru in zanimivi okolici.

Nikdo naj ne zamudi ogledati si teh krasnih naravnih lepot.

Odprto vsak dan od 9. zj. do 9. zv.

Vstopnina 40 vin., otroci in vojaki do narednika 20 vin.

Vsaki gospodinji

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvirnih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Nova zaloga pristnih vin.

Andrej Abuja,

v Gorici, Križne ulice (Via della Croce) šte. 4,

priporoča zasebnikom, krčmarjem in drugim svojo zalogo belih in črnih vin po zmernih cenah. Dostavlja na dom in razpošilja po železnici v sodih po 56 litrov naprej. — Na zahtevo pošilja tudi uzorce. — Postrežba poštena in točna.

Izhaja vsa **rek** in **soboto** ob 11. uri predpoludne za mesto ter ob 3. uri pop. za deželo. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemani ali v Gorici na dom poslan celoletno 8 K, polletno 4 K in četrtletno 2 K. Prodajase v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah, Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevev lekališču po 8 vin.

GORICA.

(Večerno izdanje.)

Uredništvo in upravlništvo se nahajata v «Narodni tiskarni», ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglašje in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglašje se računijo po peti vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Madjari in Slovani leta 1848 — 1849.
in zdaj.

„Oj Slovani, vi sluge narodov!“

Ta mongolski, madjarski narod, ki je v svoji divjosti pred tisoč let (896 l.) prilomasta iz Azije v Evropo in to na vabilo nemškega cesarja Albrehta, v pomoč proti sovraženim Slovanom, se je zaril kakor klin med slovanski rod, ter ga razdelil v jugo- in severne Slovane. Akoravno se je pa po sv. Štefanu, njih prvem krščanskem kralju, poblašil, sprejemši krščansko vero, vendar se mongolske divje nravi tudi s krščansko omikoni otrešel, marveč ista gleda iz njega povsod, zlasti v političnem delovanju proti ostalim narodnostim na Ogerskem. Imajoč svojo ustavo, so že od l. 1830—48. skušali pod krinko iste uvesti madjarsko enotno državno idejo med nemadjarske narodnosti, t. j. uradni državni madjarski jezik naj se vpelje povsod, tudi v trojedini kraljevini. Toda hrvaški narod je s svojim nepozabnim banom grofom Jos. Jelačićem proti temu nasilstvu protestoval v razglasu z dne 31. julija l. 1848. Vendar pa se je tudi sam ban podal k pogajanju z Madjari v Budimpešto, da bi se če le mogoče preprečila vojna med nasilnimi Madjari in pohlevnimi Hrvati, ki so se opirali na svoje dobro državno pravo, vsled katerega so tudi po pragmatični sankciji z Madjari enakopravni po prislovcu: „Regnum regno non praescribit leges“ (država drugi državi ne daje postav). Pa vsa zgovornost plemenu tega bana je bila pri trdovratnem Kotutu zamen. Ta je rekel banu pri slovesu: „Čorej se bode naš prepir odločil z orožjem ob Dravi“. A ban mu je zavrnil: „Ne ob Dravi, ampak na Donavi se bo isti odločil“.

Tedaj se je pokazala hrvaška požrtovalnost za domovino. Vse je prinašalo velike žrtve v denaru in drugih vrednostih na altar domovine, tako, da je moral ban že s 1. septembrom l. 1848. z 40.000 možmi graničarjev prekoračiti mejno reko Dvono ter prodirati v srce madjarorsaga, kjer se je združil z ostalimi četami in rusko pomočjo pod Paskievičem, ki so skupno po hudih in krvavih bojih strli madjarsko nasilstvo. Predaja se je vršila dne 12. avgusta l. 1849. pri Vilagos-u ob erdeljski meji pred ruskim poveljnikom Paskievičem s pridevkom „Erivanski“ (ker je preje vzel Turkom trdnjavo Erivan v Mali Aziji).

LISTEK.

Hartmanov oratorij.

Mnogo časa že je bila pozornost olikanih Slovencev obrnjena na P. Hartmana in posebno na njegov oratorij „Sv. Frančišek“. Že lani je „Slovence“ prinašal zanimive članke o tem delu, letos pa menda ni lista na Slovenskem, ki bi ne bil pisal o tem več ali manj.

Kdor bi si sodbo o tem delu sestavil samo iz tega, kar se je pisalo — potem bi pregledoval delo samo — in na zadnje bi še poslušal dobro proizvajanje, bi uvidel, da je bila prva sodba najbrže nenatančna, in ako ni vaju moderne glasbe — tudi druga.

Vsled časnikarskih poročil si bo bralec predstavljal skladbo prepriprosto, in vendar uporablja skladatelj vse moderne pripomočke, v kolikor se strinjajo

Madjari so bili vselej prekanjeni. Tako tudi v svoji uporni vojni leta 1848—49. Uporna ogerska vlada, da bi ljudstvo slepila, je dala razglasiti, da se bojuje za pravo, za svojega kralja (cesarja) Ferdinanda, češ, da je bil strankarsko odstavljen, ter da se ni sam prostovoljno odpovedal prestolu in ogerski kroni. Zato je tudi skoraj vse madjarsko vojaštvo potegnilo s Košutom in se bojevalo za uporno ogersko vlado, tudi po razglasenju ogerske republike (14. avgusta 1848.). Vendar in vkljub tolikim skušnjam se ni Madjarom še izbistril um v tem oziru in se jim menda tudi nikdar ne bode, razun le s silo, če namreč pride jači nadeni. Madjari, katerim je razupiti grof Beust povrnil (l. 1867.) njih ustavo, v katere okvirju pa nimajo življenjskega obstoja ostale neogerske narodnosti: Slovaki, Rusini, Srbi, Hrvatje, Rumuni, celo Nemci ne, spadajo k tistim ljudem, „ki se ničesar ne naučijo in ničesar ne pozabijo“. Oni so zdaj ravno takšni, kakor so bili l. 1848—49., le da imajo zdaj bolj prosto roko zatirati vse ostale narodnosti, ki naj se prejkoli prej pomadjarijo v svrhu enotne madjarske državne ideje.

Madjari so tudi veliki „Geschicht-verdreher“, in to vse v njih korist. „Madjar je“, kakor mi piše moj prijatelj Hrvat, ki že dolgo let živi med Madjari, „u koliko sam ja iskusio, u privatnom i društvenom obziru veliki, bezprikorni (bez graje) cavallir — ali u politici neima mu poštenja, najveći egoist — i to sve iz patriotizma; da ja nisam bio već odavna dobar hrvatski domorodac — ovdje medju Madjari bih bio morao to naučiti“. Tako mi piše te dni moj prijatelj, bivajoč ob blatnem jezeru „balaton tenger“ na Ogerskem.

Da pa še bolj uvidimo nepoštenost madjarske politike, naj k temu še dodajem to-le. Da so vse šolske knjige na hrvaškem v čri sedanjega nevrednega bana Kuhén-Hederwary-a, kateremu se ne očita zastonj, „da vse pokvari“ — zato abzug ž njim! — predelane, in vse zgodovinske črtice predrugačene po madjarskem naziranju, tako, da imajo sedanji hrvatski dijaki-mladeniči, ki ne čitajo druge zgodovine, povsem druge pojme in sodbo o naši hrvaški stari povesti, kakor smo jih imeli in še imamo mi stari, ki smo se preje učili na hrvaških gimnazijah, kakor je bil tudi pisec tega tamkaj. — Če bo šlo tako naprej, ne bode čudo, ako bodo za katero leto po-

večem vse instrumente v raznih kombinacijah, zahteva mnogo od pevcev — od tenorja, solista celo visoki h in c , od sopranov visoki b v finalu, od basistov globoki d in enkrat celo des , rabi nepričakovane modulacije itd.

Da delo vkljub moderni tehniki vendar le napravi pobožen vtis in ohrani svoj samostanski značaj, v tem se kaže skladatelj mojstra. Pri izvajanju z orkestrom zginejo oni nepričakovani prehodi — poslušalci ne slišijo toliko harmonije vsled raznih barv posameznih instrumentov — sliši se bolj skupina melodij in harmonija se sliši bolj kot slučajnost, dočim bi bilo pri izvajanju na orgljah, na klavirju itd. nasprotno. Ker imajo vsi glasovi isto barvo, zgubijo se zlasti melodije v srednjih glasovih in slišimo bolj le harmonijo, ki napravi ako je nena- vadna — čuden vtis — posebno, ker ne

drli tudi krasen bronzen spominek nezabnega bana Jelačiča na Illici, ki je stal hrvaški narod nad 100.000 gld. — Tako mi piše isti prijatelj. To je pač žalostno! Toda ravno sedanji nemiri, provzročeni po istih Madjarih, ki tako brezobzirno kršijo nagodbo, dajo upanje, da tako daleč vendar ne pride, ker se je vzbudil ves narod in ne bode odnehal, dokler ne doseže svojega tolikrat že zajamčenega prava.

H koncu pa je čudno posebno še to, kar mi med drugimi zanimivostimi piše isti prijatelj, „da se Mažari nikada promjeniti neće, — a ako bi se i promjenili — to bi bilo po Slavene samo na gore. U Zagrebu i u obče medju Jugoslovani došli su prekasno do uvidjavnosti (spoznanja)! Kamo sreće, da su bili uvidili to prije nego je bio došao u Zagreb kardinal Mihajlović (bivši „honvedski feldpater“ l. 1848-49), i ban Kuhner-Hederwary!“ ltd. Tedaj naj bi bili Hrvatje poslušali najboljšega in nesebičnega in v domo- in rodoljudju nedosežnega prijatelja hrvaškega naroda, diko Jugoslovanov, slavnega Josipa Jur. Strossmeijer-ja, in prihranili bi si bili menda mnogo britkih skušenj. Vendar pase nadejamo, da si bodo naši bratje te drage skušnje na modri način izkoriščali za boljšo bodočnost svojega milega naroda. In v to ime kličemo jim tudi mi njih bratje: Pomozi jim Bog pravični!

M. V.

D o p i s i.

Iz Dornberga. — Naše izobraževalno društvo priredi svojim ndom dne 21. t. m. na praznik Vnebohoda ob 3 $\frac{1}{2}$ popoldne v društvenih prostorih podučno predavanje, pozneje v juliju pa veselico v zvezi z žensko podružnico sv. C. in M. Ta veselica obeta biti jako zanimiva. To razglasa jo svetu neho te dornberški „liberalci“, ki že zdaj — par mesecev pred veselico — po svoji vpiljeni ?? navadi napadajo veselico, društvo in posamezne osebe Strah in groza jih spreleta. Kaj bo, kaj bo!? Kam uidemo omenjeni dan, da se kak naših „liberalnih“ angeljčkov ne pohujša? Iz Dornberga ven že moremo, a iz kože skočiti vendar le ne moremo, vkljub našemu „naprednjaštvu“ in veliki učenosti. Ah, kaj bo, kaj bo, če kateremu naših žolč od jeze in zavisti počí?

Tedaj „liberalni“ bratje in sestre, napadajmo že zdaj in blatimo kar se da te preklicane „klerikalce“. Morda se ustra-

noma čisto ubrani. Vsi ti nedostatki se pri orkestru zgubijo.

Vtis glasbe je isti, kakor besedila, le še globokejši — mnogo se je pričakovalo, več se je našlo, a ta „več“ ni bil nasproten pričakovanemu.

Glede izvajanja, bodi nam „Glasbena Matica“ v izgled. Kako se je vsak pevec, vsak godec podredil celoti in pokoril dirigentu! Idi in stori tudi ti tako!

A tudi vodja sam, res, lahko je izvajati pod takim vodstvom. Vse želje, vse, kar hoče, bralo se mu je ne le iz obraza, temuč iz vsega gibanja, ni dirigiral samo z roko — pač pa vse na njem je bilo živo: z glavo, s pripogibanjem in nagibanjem, z obemi rokami, pesti je včasih krčil — ne, popisati je težko, posnemati ga pa celo ne bi priporočal, posebno pri vodenju glasbe med službo božjo ne, a tukaj se je jasno videlo, kako mu je to

šijo in vse opustijo. Revčki! Povemo vam enkrat za vselej, da se mi čisto nič ne zmenimo za vašo zeleno jezico, za vašo voljico in nevoljico. Mi gremo naprej po načrtani poti ter smo uverjeni, da, če „liberalci“ upijejo, je znamenje, da mi jahamo, če „liberalci“ zmirjajo, je znamenje, da mi delamo in če „liberalci“ norijo, se mi pa brhko smejemo. Amen.

S.

Politični pregled.

Državni zbor.

V petkovi seji posl. zbornice se je dovršila razprava o Kliemannovem nujnem predlogu, naj bi se takoj odpovedala trgovinska pogodba Srbiji, češ, da je ta pogodba na veliko škodo našemu kmetijstvu, z ozirom na nizko carino, katera se plačuje privržanju poljedelskih pridelkov in posebno pa goveje živine v našo državo. Tako n. pr. plača srbski trgovec od vola, ki ga spravi čez mejo v našo državo le 8 kron carine. In Srbija izvažna na leto v našo državo okolo 55.000 glav volov, dočim Avstrija izvažna sploh čez mejo v tuje države le 57.000 glav. Dalje je znano, da je Nemčija v novem carskem tarifu določila 150 kron carine za srednje težkega vola. Torej trgovinska pogodba s Srbijo je slaba, vendar pa ne gre, da bi jo naša država meni nič tebi nič, kar čez noč odpovedala. Najmanj je to umestno sedaj, ko zbornica razpravlja o novem carskem tarifu, ki bode podlaga za trgovinske pogodbe z unanjimi državami. To so uvideli predlagatelji in v petek sta Kliemann in dr. Schöpfer predlagala, naj se njuna predloga izročita nagodbenemu odseku. Zbornica pa je oba predloga izročila gospodarskemu odseku.

Potem je zbornica izvolila kvotno deputacijo. Izvoljeni so: David, Abrahamowicz, Baumgartner, dr. Fiedler, vitez Jaworski, Kaiser, dr. Kramar, dr. Menger, Povše, baron Schwegel in grof Zedwitz.

Potem je začela zbornica razpravljati o nujnem predlogu posl. dr. Stranskega v zadevi olomuškega nadškofa dr. Kohna. Poleg dr. Stranskega, govorila sta še dr. Scheicher in socialist Schuhmeier. Dr. Stransky je stvarno navajal resnične dogodke in govorice povodom te aфере. Omejil se je večinoma na pisemsko tajnost, ki jo zagotavlja državni temeljni zakon. To tajnost je prelomil poštni urad oziroma dotični uradnik, ki je menda iz urada izročil izvirnik „Rektusove“ brzojavke nadškofu dr. Kohnu. Gogornik je zahteval strogo preiskavo.

Sekcijski načelnik Neubauer iz trgovinskega ministerstva je prečital dotične določbe, po katerih more odposiljatelj ali prejemnik brzojavke videti izvirnik, kateri pa se sme le sodišču izročiti kot dokaz. V tem slučaju dotični uradnik torej ni prelomil pisemske tajnosti, pač pa zlorabil svojo uradno oblast, za kar ga čaka primerna kazen.

Ako bi bil kedo drugi vodil proizvodnjanje, rekel bi, da so ono „fugo“ in sklepni zbor skoro za spoznanje prehitro vzeli, a vodil je skladatelj sam in drugi moramo molčati.

Gotovo je, da nikomur ni žal, kedor je šel v Ljubljano poslušat in prepričan sem, da bo cerkev zopet natlačena, ako bo „Glasbena Matica“ tudi „Sv. Petra“ istega skladatelja spravila na dnevni red.

Slišal sem, da bodo v Ljubljani eno cerkev podrli. To se je razneslo od tod, ker so nesli Najsvetejše pred produkcijo ven iz stolne cerkve. Ne, zavoljo take glasbe se cerkev ne bo podrla, pač pa bi se lahko podrla pri glasbi, kakršne so bili vajeni Goričani slišati v cerkvi med službo božjo. Upajmo, da so ti časi prešli za vselej. Tudi v umetnosti: Kviško!

Opazovalec.

Odvetniško pisarno
je odprl
dr. FRANČIŠEK PAVLETIČ
v Gorici,
ulica sv. Klare hiš. št. 8.
Ob nedeljah in praznikih je pisarna zaprta.

Dr. Scheicher je kot strokovnjak pojasnil cerkvene disciplinarne določbe iz cerkvenega prava. V tem oziru je cerkvena uprava najboljša, žal, da se povsod ne izvaja, kakor kažejo slučaji „Rectus“, Očasek in Doležal v olomuški nadškofiji. Temu pa ni kriva katoliška cerkev, marveč prevelika osebna občutljivost. Dr. Scheicher je sicer jako ostro govoril proti olomuškemu nadškofu, a njegov govor je imel ta dober uspeh, da je nasprotnikom v zbornici „a priori“ izvil iz rok najhujše orožje, češ, da katoliška duhovščina ne pozna pravičnosti in je le slepo orodje vlade brez vsacega prepričanja.

In res, celo soc. dem. Schuhmeier ni mogel družega, nego da je na dolgo in široko navajal razne govorce o preveliki strogosti in občutljivosti olomuškega nadškofa.

V prihodnji seji, ki bode danes, govori še Reichstädter. Obveljal bode skoraj gotovo predlog, da vlada naj preiskuje, ali je poštni uradnik prelomil tajnost.

Dogodki na Hrvatskem.

„Slovenska zveza“ je v petek sklenila, da z ozirom na znane dogodke v Zagrebu in sploh na Hrvatskem vloži dve interpelaciji.

Prva interpelacija je naslovljena na gospoda ministerskega predsednika. Interpelacija opozorja na znane dogodke na Hrvatskem. Tu zapirajo ljudi, ki napravijo zakonite pravice hrvatskega naroda proti madjarski hegemoniji. Na Hrvatskem ni ne tiskovne, ne volitvene, ne zborovalne, sploh nobene prave ustavne pravice. Ti dogodki so tem nevarnejši, ker na sednem Balkanu vse vre. Razmere na Hrvatskem so skoraj podobne onim v Macedoniji. Z ozirom na to vprašajo podpisani poslanci gosp. ministerskega predsednika:

1. Ali so mu znani dogodki na Hrvatskem, kjer se tudi vojaki uporabljajo proti prebivalstvu, ki brani svoje pravice.

2. Ker morejo ti dogodki škoditi ugledu skupne države z ozirom na nemire na Balkanu, ali hoče govoriti z gosp. ministrom za zunanje posle, da stori vse potrebne korake, ki morejo pomiriti prebivalstvo ter odstraniti tudi vzroke nemirov?

Druga interpelacija je naslovljena na gospoda ministra za deželno brambo. V smislu zakona iz leta 1868. smejo biti pri vseh uradih na Hrvatskem in v Slavoniji le hrvatski napisi in hrvatske zastave. V zadnjem času pa oblastva vsiljuje madjarske napise in zastave. Vsled teh provokacij se vrše zadnji čas nemiri. Ker pa policija ne more preprečiti teh nemirov, uporabljajo tudi vojake proti prebivalstvu, ki brani svoje zakonite pravice. Nemiri pa niso naperjeni proti zakonu ali državi, marveč so le odpor proti nezakonomostim. Z ozirom na to vprašajo g. ministra:

1. Kako more vojna uprava opravičevati, da morajo vojaki braniti madjarske napise in zastave?

2. Ali je najvišji poveljnik poučen o vseh teh dogodkih? Ako ne, hoče poučiti merodajne kroge, da vse ukrenejo, kar more pomiriti hrvatski narod?

Obe interpelaciji so podpisali tudi nekateri češki in krščansko-socialni poslanci.

Napredek Hrvatov na Reki.

Zagrebski „Obzor“ prinaša pod naslovom „Fluminensia“ zanimiv članek, v katerem dokazuje, da na Reki hrvatska ideja odločno napreduje. Od 1848. leta

pravi list, se hrvatska stvar na Reki ni tako močno pokazala kakor zdaj, posebnost pa za zadnjih občinskih volitev, ko so Hrvatje poslali v mestni reški zastop enega najodličnejših Hrvatov, namreč Erazma Barčiča.

Da pa je hrvatska stvar na Reki napredovala, sta osobito dva razloga. Prvi razlog je ta, da ni na Reki več one generacije, ki je bila vzgojena v slepem sovraštvu zoper Hrvate, marveč da je celo med mladimi Rečani veliko število takih, ki s Hrvati simpatizujejo. Posebno znanstveno je, da je celo med pravimi Italijani in Hrvati neka ožja vez simpatije. Hrvate mrze le Italijanaši, renegatje iz Istre, ki nosijo hrvatsko ime à la Grošić, Prodan itd. pa služijo ital. irredenti. Drug razlog je, ker je nižje ljudstvo reško nezadovoljno z žalostnimi gospodarskimi odnosi. V katere je zabredla Reka po tujcih. Madjari res rekvirirajo Reko za svojo, vložili so za njen povzdig lepega denarja, a vspehi se ne krijejo z žrtvami. Temu pa so krive vnanje razmere, katerih ne more odpraviti vlada v Budimpešti. Hrvatje ne riskirajo ničesar, Madjari prav veliko. Pri tem propada dosežanje avtohtono prebivalstvo in slovenski naraščaj se krepko dviga. V oči gled temu se Madjari na Reki čutijo čedalje bolj tuje in ako se tolažijo s trditvijo „Reka je madjarska“, tedaj je to le sladka kroglica z grenkim političnim jedrom.

Konjsko kopito lista „Die Zeit“.

Ta list, ki je vsled usiljive reklame njegovih lastnikov zdaj zelo razžirjen po Avstriji, se postavlja tu in tam na neko stališče, kakor bi hotel biti nasproti Slovanom manj radikalen nego je „Nene Freie Presse“, pa vendarle pokaže dokaj razločno svoje v cunjeh zavito židovsko-nemško konjsko kopito. Tako je nedavno hotel dokazati, da češka politika nahuje, Mladočehi da so doživeli poraz in da so morali popustiti obstrukcijo. Dostavlja pa, da se Nemci tega poraza nimajo uzroka veseliti, ker da so Mladočehi jedina češka stranka, s katero se morejo pogajati. Ako volilci odvrnejo Mladočeha, poteče zopet desetletje dokler se radikalni naraščaj osokoli toliko, da bo sposoben za pogajanja. — S to pisarjo se je ta list izdal. Ta čifut hoče Mladočehom naravnost podtakniti kuka-vično jajce narodnega izdajstva in jih diskreditirati pri volilcih. Značito da je mej njimi kak somišljenik ali celo sotrudnik „Zeita“ — kar bi se najprej moglo misliti o židu dr. Stranskem, — a zaradi jednega zamorca v stranki pa še ni vsa stranka črna. Mladočehi imajo v narodu močno stališče, katerega ne omaje „Zeitev“ poskus. Obstrukcije pa Čehi niso opustili, marveč so si pridržali pravico, da se je poslužijo, kadar bo treba.

Proti židom v Galiciji.

V Uhovem v Galiciji se še vedno vrše hudi nemiri proti židom. Lvovski list „Słowo Polskie“ poroča o teh nemirih še sledeče: Preteklo sredo po noči je nastal ogenj v hiši kozarja Kritjuka, katerega so zanimali judje iz maščevanja, ker je Kritjukov hlapec, žid, prestopil h katoliški veri. Isto noč je začelo goreti tudi v več drugih krščanskih hišah. Zjutraj se je zbralo kakih 300 kmetov na vasi in so sklenili, da porušijo več židovskih hiš in da pomore judu ali jih vsaj preženo. Na to so udrli v židovske hiše in ondi razbili vse kar so dosegli, — judje so jim pa ušli. Iz Rawe Ruske

je moralo priti orožništvo, da je napravilo mir. Odvedli so v zapor tri judje in štiri kristjane kot provzročitelje nemirov.

Vladarji na potovanju.

Komaj je zapustil Rim angleški kralj Edvard VII., prišel je tje drugi vladar, namreč nemški cesar. Ni treba posebe omenjati, da so v Rimu tudi nemškega cesarja, ki je došel tje v soboto predpoludne, vzprejeli z velikim sijajem. Ne z manjšim sijajem pa je bil isti dan vzprejet v Parizu angleški kralj, ki je, vračajoč se v svojo domovino, hotel obiskati francosko glavno mesto. Kakor v Rimu, tako tudi v Parizu poudarjalo se je staro prijateljstvo, ki vlada na jedni strani med Italijo in Nemčijo, na drugi strani pa med Francosko in Angleško. Tu in tam pa se je na vso moč zagotavljalo, da ni stal splošni evropski mir še nikdar poprej na tako trdnih nogah, kakor stoji sedaj. Takim trditvam pa naj veruje oni, kdor hoče. Ker resnično je in ostane, da se pravega pomena takih obiskov nikdar ne zatrobi v javnost in da je večkrat ravno nasprotno res, kakor pa to, kar se ob takih prilikah v javnost razglša.

Ex-lex stanje na Ogerskem.

S 1. majem je na Ogerskem nastopilo ex-lex stanje t. j. izvenzakonito stanje. Ustava je takorekoč ustavljena in vlada dela zdaj na lastno odgovornost. Ta slučaj se je zdaj že v tretjič ponovil, odkar obstoji ogrska ustava.

Obnovitev Dreyfussove pravde.

Zdaj je Dreyfuss sam s posebno ulogo na vojnega ministra zahteval revizijo svoje pravde. Zahteva je na podlagi tega, ker je zdaj dokazano, da se nahaja neko pismo z opombami nemškega cesarja. Uprav to pismo je izbralo glavno vlogo v pravih proti Dreyfussu in je tudi v glavnem uplivalo na razsodbo v Rennesu. Zamorec se hoče še dalje priti, ali se pa tudi opere, to je drugo vprašanje.

Antisemitski nemiri v Rusiji.

Iz Petrograda poročajo, da je 19. in 20. t. m. prišlo v Kišenevu do delavskih izgrediv proti židom. Pri teh izgredivih je padlo mrtvih 25 in težko ranjenih 75 judov, lahko ranjenih pa je bilo 200.

Macedonski dogodki.

Ker so turške oblasti, koj po znanih solunskih dogodkih, branile privatnikom o njih svetu kaj poročati, bodisi potom brzojava ali pa tudi pismeno, zvedelo se je še le v soboto nekaj natančnejšega, kar se je v sredo zvečer v Solunu dogodilo. Sobotna poročila pravijo namreč, da se je posrečilo v sredo zvečer okolo osme ure bolgarskim ustaškim odborom izvršiti v mestu Solunu in v njegovi okolici kakih 50 atentatov z dinamitom. Ogenj, ki je nastal v filjalki otomanske banke, je bil tako velik, da je segal celo do mitilenske banke. nahajajoče se na nasprotni strani, ravno iste ulice. Akoravno sta poslopji obeh bank uničeni, posrečilo se je vendar rešiti denar, ki je bil shranjen v teh poslopih. Poleg atentatov na ta dva denarna zavoda, omeniti je posebno tudi atentatov na takozvani klub tujcev in pa na dve restavraciji. Takrat se je nahajal v klubu tujcev nemški konzul, ki je bil pri ti priliki tudi ranjen. Orožniki in vojaki so začeli koj zasledovati storilce. Med prvimi in drugimi nastal je hud boj, ki je trajal do polnoči. Bilo je na obeh straneh mnogo ranjenih

in ubitih. Med mrtvimi in ranjenimi je tudi mnogo oseb, ki so bile pri vsem tem popolnoma nedolžne. Železnica ni bila poškodovana. Razume se pa samo ob sebi, da je nastal med prebivalstvom vsled eksplozij ter vsled ognja in streljanja po ulicah, kar je trajalo več ur, neizrečeno velik strah. Vali in vojaški poveljniki sta se koj podala na lice mesta, ter sta začela prebivalstvo tolažiti. Vojaki so pa koj zasedli vse ulice, ter v prvi vrsti obkolili poslopja, v katerih stanujejo tuji konzuli. Zaprtih je bilo vse polno oseb, v prvi vrsti Bolgarov, ki so na sumu, da so provzročitelji atentatov. Ni čudo, da je bil v četrtek kupčijski promet popolnoma ustavljen. O onih, ki so metali dinamitne bombe, se pripoveduje, da so bili oblečeni kakor menihi in nune. Vozili so se mimo poškodovanih poslopij v naglem diru v kočijah in so iz njih metali dinamitne bombe. Število mrtvih se ceni nad 100, ranjenih pa da je veliko več oseb. Ta dogodek napravil je globok utis povsod, posebno pa na Dunaju, v Petrogradu in v Carigradu. Avstrijski in ruski poslanik v Carigradu podala sta se koj k sultanu in govori se, da je ruski poslanik sultanu zažugal, da izkrci Rusija svoje vojake na turško ozemlje, ter da zasede Avstrija Novi Pazar.

Domače in razne novice.

† Prof. Simon Rutar.

Zopet in zopet jeden manj v prvi vrsti slovenskih narodnih delavcev!

„Našli sežganega pred vratmi Mrtev. Jutri pogreb.“

Tako se glasi grozna brzojavka, katero smo dobili včeraj popoldne iz Ljubljane. Torej sežganega pred vratmi svojega stanovanja so našli v noči od nedelje našega rojaka, jednega najboljših slovenskih zgodovinarjev, c. kr. gimnazijskega profesorja g. Simona Rutarja.

Ni to strašno in to grozno?

Omejiti se moramo le na to kratko poročilo, dokler ne dobimo natančnejših podatkov o grozni smrti nepozabnega našega Simona.

Ranjki profesor Rutar se je porodil leta 1851. v Krnu na Tolminskem. — Gimnazijo je dovršil v Gorici, svoje vseučiliške študije pa je končal v Gradcu.

Po dokončanih študijah, poučeval je kot volonter nekaj časa na nekem gimnaziju v Gradcu. — Kasneje je prišel za suplenta na goriško gimnazijo. — Ko je buknil v Bosni ustanek in je naša država mobilizirala del svoje vojske, bil je poklican pod orožje tudi naš Simon, a šel ni v Bosno, marveč ostal je za časa ustanka v Celovcu. Potem je bil imenovan za profesorja v Kotor v Dalmaciji, od koder je bil čez nekaj časa premeščen v Split. Tu je ostal več let, dokler ga niso imenovali za profesorja na ljubljansko višjo državno realko. Ko so pa ustanovili v Ljubljani spodnjo slovensko gimnazijo, prišel je naš Simon na ta zavod, na katerem je ostal do svoje smrti. — Ker je profesor Rutar močno bolehal, bil je to leto na dopustu. — Profesor Rutar je znan ne le samo po Slovenskem, marveč tudi drugod kot jeden najplodovitejših slovenskih pisateljev. Pokojnik je bil namreč jako nadarjen, a poleg tega bil je pa tudi nenavadno pri-

od katerih so zopet mnogi potegnili na Ogerskem k ogerskim ustašem, n. pr. don Miguel in Aurski polk, katerih nezvestobi odpadli batalijoni so bili od bana Jelačića dne 7. junija pri Petrovaradinu z 8. honvedskim batalijonom večinoma vničeni. Toliko le mimogrede o teh „laških junakih“ in njih „zvestobi“.

Najhujše je poleg te borbe v Milanu bilo to, da je vojakom nedostajalo živil, ker so jih Italijani poskrili, da so si jih morali že itak od boja zelo utrujeni vojaki še posebej siloma pridobiti.

Po noči dne 20. marca je ležala nad mestom gosta tema z vetrom in dežjem ter vsled neprestanih borbinih naporov so bili naši vojaki zelo utrujeni. V tej neugodni temni noči se je pa izvedelo po nekem ogleduhu*, da so sklenili Milanci v tej za nje tako ugodni noči napasti ter osvojiti si pred gradom stoječe topove.

(Dalje pride.)

* Za dober denar so tudi Italijani služili za ovaduhe, čeravno jim ni bilo vsem prav zaupati; in gorje jim, ko bi kateri prišel puntarjem v roke! Vendar so pa ogleduhi in ovaduhi vsaki vojski važen činitelj glede uspeha vojne.

Spomin na 55-letnico ustaje v Milanu in hrvatsko junaštvo v istej.

(=Et meminisse juvat. Spisal M. Mihaeljev.)

(Dalje.)

Proti dvem popolnoma 20. marca, se je nebo zopet pooblačilo, gosta megla se je vsedla nad mestom in dež je lil v potokih.

Pred gradom in v njegovih dvoriščih je bilo videti kakor v Wallensteinovem ostrogu. Otočanski batalijon, edina četa, ki je bila tedaj izmed 16 graničarskih polkov tamkaj, je stal na levem krilu, na desnem poleg huzarji, baterije in lovci. Stražarske ognje so kurili iz raznih kočij in vozov, vpljenjenih pri vzetih zagrajsh; okoli ležeča trupla, nošenja ranjenih, drvenje semtertje, je kazalo grozno bojno podobo. —

Še preden se je prav zdanilo dne 20. marca, se je morala dvorska straža, kateri so se po možnosti pridružile še druge straže, nagloma umakniti iz mesta proti gradu, ki je bil ta čas na novo dobro utrjen. Iz vseh strani so Italijani bliskoma nanie streljali: vojaki so si

jih prekoračiti, preden so dospeli na veliko tekališče ali „Corso“. Razne zagraje so naši napadli od mnogih strani ob enem, ter streljali na hiše, raz katerih so ustaši streljali raz grajskih stolpov na ustaše, ki so se postavili po strehah bližnjih hiš, ravno tako so streljali nanje tudi s topovi. Okoli poludne 20. marca so razobesili na stolni cerkvi drago veliko trobojnico in na tej bližnji cerkvi tudi eno trobojnico. Od dveh in pol stotnij otočanskega batalijona, ki je štel tedaj 1303 mož, je pol stotnije stražilo ob zagraji grada. Popoldne tega dne so skušali Milanci skleniti mir in že je vihrala marsikatera bela zastava; višja duhovščina v cerkveni opravi s križem in evangeljsko knjigo, je došla k maršalu Radetzku kot pogajalka. Maršal je bil videti naklonjen, da bi se pogajali, in že je bilo tudi streljanje ustavljeno; le posamezne strele in glasove zvonov je bilo še slišati v notranjem mestu.

Ko so pa po brzotekih dobili vest, da se je Piemont vzdignil in se na meji ob Tičinu delajo okopi in nasipi, da jim gre na pomoč iz tesinskega kantona

lanci zopet ogreli za nadaljevanje ustaje in borba se je vnovič razvnela z vso srditostjo. Poveljnik otočanskega batalijona, major Žiga pl. Ettingshausen, se je med pogajanjem drznil z nevarnostjo življenja v bližnje ulice, kjer so ga nekateri ustaški fanatiki z zavezanimi očmi*) privedli v pravdo cesarjevo, toda ni se mu posrečilo, kajti pod nobenim pogojem niso hoteli o Avstriji več slišati, in še srečnega se je moral šteti, da je došel malo pred ponovljenjem borbe na „Corso“, kjer so stale avstrijske čete.

Maršal Radetzky je potegnil vse proti piemontski in švicarski meji razpostavljene čete v vsi naglici proti Milanu. Ena tretjina teh je bila, žal, italijanske narodnosti, ki so večinoma potegnili z ustaši in so vsled tega napravili veliko zmešnjestvo s svojo nezvestobo v tedanji laški vojni l. 1848—49. Zvesto ostale italijanske vojake pa so večinoma morali iz ozira na njih rojake drugam poslati,

*) Pogajalcem se ob takšni priliki zavežejo oči, da ne spoznajo osebno dotičnih nasprotnih pogajalcev, ali pa tudi zato, da ne vidijo postojank in števila sovražnikov, kar se je v tej vojni

Loterijske številke.

2. maja.

Trst 81 83 52 40 72
Line 51 25 24 34 1

Naznanilo!

Podpisani si usojam naznanjati slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da prevzamem vsled smrti svojega očeta vodstvo in oskrbovanje starodavne gostilne

„Pri Golobu“
na voglu ulice „Morelli“.

Skrbel bodem, da bo tudi v bodoče postrežba vsestransko solidna, kakor je bila doslej.

Leopold Reja.

Odlikovana delavnica!

ANT. KRUSIČ,

krojaški mojster v vrtni ulici 26.

Priporoča se sl občinstvu v mestu in na deželi, posebno č. duhovščini. — Ima bogato zalogo blaga vsake vrste in za vsaki stan, ter opozarja na ravno došlo sveže pomladansko blago, lastni izdelek gotovih oblek in površnih suknj. Cene prav solidne!

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. Jerneja Kopača
izdelujeta

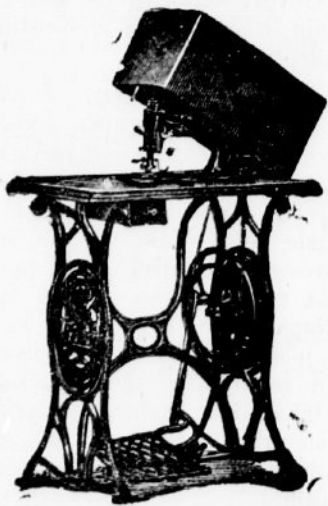
vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini za obilna naročila

Fani Drašček

zaloga šivalnih strojev

Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše, kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Jakob Miklus,

trгоvec z lesom in opeko, zaloga vsakovrstnega trdega in mehkega koroškega in kranjskega lesa ter pohištva, rakev (trug), vinskih posod, stiskalnice za vino in sadje vsake velikosti

v Pevmi,

za Soškm mostom, p. Gorica, priporoča p. n. občinstvu svojo bogato zalogo, zagotavlja najhitrejšo postrežbo in jako nizke cene.

Podpisani priporoča slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo

prodajalnico jestvin.

V zalogi ima kave vseh vrst, različne moke iz Majdičevega mlinca v Kranju, nadalje ima tudi raznovrstne pijače na primer: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goršice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodove užigalice. — V zalogi se dobē tudi testenine trdke Žnidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici, ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Kutin,

trгоvec v Semenški ulici h. št. 1
(v lastni hiši)

15%

pod navadno ceno
razprodaja

radi poznega zimskega časa

J. Zornik

Gorica, Gosposka ulica 7,

vse zimsko blago, kakor n. pr. krasne volnene šerpe, rnte, podoblike, vsakovrstno Jaegerperilo, rokavice, nogavice, bluse, volno, kožuho vino, zimske čevlje itd. — Nikdo naj ne zamudi te lepe prilike za ceni nakup!

V odlikovanem fotografskem
atelije-u

Anton Jerkič,

v Gorici,

Gosposka ulica št. 7

drugo nadstropje

izdelujejo se vsa v fotografsko stroko spadajoča dela v najmodernejšem stilu in ne prekosljivo natančnostjo po jako zmernih cenah; priporoča se tudi v izdelovanje krajevnih in drugih razglednic, ki so priznane kot najlepše.

Z odličnim spoštovanjem se priporoča

Ant. Jerkič,
fotograf.

Dr. V. Gregorić, dosedaj obč. zdravnik v Sevnici, naznanja, da se s prvim majem t. l. nastani v Sežani na Krasu kot občinski in okrožni zdravnik v hiši poleg lekarne.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8

priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih,
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih vi-
nogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Mejnarodni panorama

iz Berolina, odlik. na vseh svetovnih razstavah.

Restavracija „LA BOHEME“, Gorica, tekališče
Josipa Verdija št. 38.

Potovanje po svetu, za vseh zanimivo.

Vsak teden nov program!

Od 3. do 9. maja, zanimivo: Zgoranje Bavarsko.

Potovanje po slikovitem Tegernskem
jezeru in zanimivi okolici.

Nikdo naj ne zamudi ogledati si teh krasnih naravnih lepot.

Odprto vsak dan od 9. zj. do 9. zv.

Vstopnina 40 vin., otroci in vojaki do narednika 20 vin.

Vsaki gospodinji

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo „sladne kave“, ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo in odjemajte jo le v izvornih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.

Nova zaloga pristnih vin.

Andrej Abuja,

v Gorici, Križne ulice (Via della Croce) št. 4,

priporoča zasebnikom, krčmarjem in drugim svojo zalogo belih in črnih vin po zmernih cenah. Dostavlja na dom in razpošilja po železnici v sodih po 56 litrov naprej. — Na zahtevo pošilja tudi uzorce. — Postrežba poštena in točna.